

1. С какъв вид правна защита разполагам във Вашата държава, ако стана жертва на нарушение на правата на човека, свързано със стопанска дейност? Тази защита включва ли обезщетение?

Комисията за защита от дискриминация е независим специализиран държавен орган за предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и осигуряване на равенство във възможностите. Съгласно чл. 1 от [Закона за защита от дискриминация](#) този закон урежда защитата срещу всички форми на дискриминация и съдейства за нейното предотвратяване. Член 3 регламентира, че защита от дискриминация се предоставя на всички физически лица на територията на Република България. Що се касае до сдружения на физически лица, както и юридически лица, те се ползват от правата по този закон, когато са дискриминирани на основата на признаците по чл. 4, ал. 1, по отношение на техния членски състав или на заетите в тях лица. Законодателят не е уредил като част от правомощията на Комисията за защита от дискриминация да присъжда обезщетения и разноски в производството за защита от дискриминация пред Комисията за защита от дискриминация.

2. Имате ли специфични правила за тежки нарушения на правата на човека? Тези правила важат ли за престъпления в областта на околната среда или тежка експлоатация на труда?

В Закона за защита от дискриминация не са диференцирани нарушенията съобразно тяхната тежест. Производството за защита от дискриминация се реализира по регламентирания ред в Глава четвърта „Производство за защита от дискриминация“ на [Закона за защита от дискриминация](#) и [Правилата за производство пред Комисията за защита от дискриминация](#).

Защитата при упражняване правото на труд е обособена в специална глава - Глава втора, раздел I от [Закона за защита от дискриминация](#), в чиито разпоредби изчерпателно са изброени задълженията на работодателя, респективно нарушението на кои права на работника/служителя биха се счели за дискриминационни.

3. Аз съм жертва на нарушение на правата на човека, произтичащо от дейности на европейска транснационална корпорация, което е било извършено извън Европейския съюз. Имам ли достъп до съдилищата във вашата държава, ако не съм гражданин на ЕС или не живея в Съюза? При какви условия мога да претендирам за нарушаване на моите права? Къде мога да намеря допълнителна информация?

Комисия за защита от дискриминация като национален орган по равенство действа на общия териториален принцип, на който действат всички органи за равенство. Чл. 3 от [Закона за защита от дискриминация](#) регламентира изрично, че от предвидената в закона защита се ползват всички лица на територията на Република България.

4. Могат ли омбудсманът, органите по въпросите на равенството или националните институции по правата на човека да подкрепят жертви на нарушения на правата на човека, свързани със стопанската дейност, ако те са извършени от европейски транснационални корпорации извън Европейския съюз? Могат ли тези органи да разследват моя случай, ако не съм гражданин на ЕС или не живея в Съюза? Има ли други държавни служби (като например инспекторат по труда или по въпросите на околната среда) във Вашата държава, които могат да разследват моя случай? Къде мога да намеря информация относно моите права?

Сдружения на физически лица, както и юридически лица, се ползват от правата по [Закона за защита от дискриминация](#) по отношение на техния членски състав или на заетите в тях лица на територията на Република България. Без оглед на гражданството (както и на други значими за личността белези), би могло да се разгледа оплакване за нарушение на принципа на равното третиране, извършено или допуснато на територията на Република България при съобразяване не посочената особеност за юридическите лица, а именно нарушението да засяга техния членски състав или заетите в тях.

Административните органи действат в рамките на правомощията си, установени от закона. Компетентността на административния орган е нормативно признатата способност на даден орган да издаде определен акт. Компетентността на Комисията за защита от дискриминация е уредена в разпоредбата на чл. 47 от [Закона за защита от дискриминация](#), където са регламентираны правомощията, с които разполага в качеството ѝ на специализиран държавен орган, осигуряващ предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и равенство на възможностите. Извън установяване нарушение на [Закона за защита от дискриминация](#) при маркираната фактическа обстановка, жалбоподателят би могъл да се обърне и към други държавни институции, които в рамките на своите правомощия да извършат проверки, например [Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“](#).

Информация за статута, правомощията, основанията ѝ реда за сезиране на съответните институции е публикувана на техните интернет страници,

5. Вашата държава налага ли задължения на европейските транснационални корпорации да създават механизми за подаване на жалби или услуги за медиация за нарушения, дължащи се на тяхната стопанска дейност? Тези задължения отнасят ли се и за нарушенията, извършени извън Европейския съюз? Кой отговаря за наблюдението на тези дейности във Вашата държава? Има ли публични доклади, които предоставят информация относно функционирането на системата?

В [Закона за защита от дискриминация](#) и [Правилата за производство пред Комисията за защита от дискриминация](#) е регламентирано иницирането на производство пред Комисията, съответно реквизитите, които трябва да съдържа жалбата/сигналът (чл. 51, ал. 2 от [Закона за защита от дискриминация](#) и чл. 6 от [Правилата за производство пред Комисията за защита от дискриминация](#)). За транснационалните корпорации действат същите правила. Следва да се обърне внимание на възможността за приключване на спора за нарушени права по [Закона за защита от дискриминация](#) със споразумение. Разпоредбата на чл. 62, ал. 1 от [Закона за защита от дискриминация](#) задължава председателя на състава да разясни на страните възможността за сключване на споразумение и да ги прикани към помирително производство.

6. Имам ли специални права, ако съм уязвима жертва, която търси защита по съдебен ред за нарушения на правата на човека, свързани със стопанската дейност на предприятията? Мога ли да получа достъп до правна помощ и при какви условия? Кои разходи ще бъдат покрити от правната помощ? Имам ли достъп до правна помощ при същите условия, ако не съм гражданин на ЕС или не живея в Съюза?

Съгласно чл. 47 от [Закона за защита от дискриминация](#) Комисията за защита от дискриминация предоставя независима помощ на жертвите на дискриминация при подаването на жалби за дискриминация, осъществена на територията на Република България, без оглед на тяхното гражданство. Съгласно разпоредбата на чл. 53, ал. 1 [Закона за защита от дискриминация](#), за производството пред Комисията за защита от дискриминация не се събират държавни такси, а съгласно текста на ал. 2 „направените в хода на производството разноски са за сметка на бюджета на Комисията“, т.е. производството пред Комисията за защита от дискриминация е безплатно.

Последна актуализация: 08/05/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.